

Německo se potýká s nepříznivou hospodářskou situací

Ze všech stran slyšíme stesky na zpomalující německou ekonomiku. Jak to vidí dvě významná německá sdružení, svaz elektroinženýrů ZVEI a svaz výrobců strojů VDMA? Článek vznikl na základě informací z tiskových konferencí obou sdružení 12. a 13. listopadu 2024 na veletrhu SPS v Norimberku.

Jak to vidí ZVEI: obrat v efektivitě přijde díky automatizaci

Tisková konference ZVEI na veletrhu SPS v Norimberku nezačala optimisticky. Německá ekonomika se potýká s nepříznivou hospodářskou situací. Podle ZVEI jsou na vině nedostatky pracovních sil, přebujelá byrokracie, energetická krize a problémy v obchodování s Čínskou lidovou republikou. Speciálně na trhu s automatizací snižuje poptávku kromě zpomalující ekonomiky také vysoký stav zásob a měnící se konkurenční situace.

K tomu mi dovolu malý komentář. Nedostatek pracovních sil je relativní. Německé firmy, stejně jako české, si sice stěžují na nedostatek pracovních sil, ale rodiče (zvláště ženy) s malými dětmi, lidé se změnou pracovní schopností nebo pracovníci pozdně středního věku shánějí práci jen obtížně. Hledají-li firmy čerstvé absolventy s minimálně pětiletou praxí, opravdu je nenajdou.

Nehledě na imigranty, kteří v Německu místo práce pobírají sociální dávky. V současné době v Německu tvoří cizinci polovinu všech příjemců sociálních dávek. Tím nijak nepopírám, že mnoho migrantů utíká před válkou nebo extrémní chudobou a mnohdy jim jde o holý život, ale imigrační politika Německa je hloupě nastavená: Německo nedokáže využít potenciál imigrantů, neláká vědce, inženýry a odborníky, kteří by německému hospodářství pomohli. Imigranti, i přes deklarovaný nedostatek pracovních sil, nepracují, nevzdělávají se a zůstávají pro Německo čistě nákladovou položkou.

Další stesk německých firem: náklady na byrokracii. Státní byrokracie v Německu je opravdu přebujelá a výrazně snižuje celkovou produktivitu hospodářství. Náklady německých firem na byrokracii jsou podle ZVEI 65 miliard eur ročně. To jsou peníze, které hodně chybějí na inovace a rozvoj firem.

Ovšem u nás v Česku to není o mnoho lepší. Náš neustále se měnící daňový systém patří k nejsložitějším na světě a digitalizace státní správy není jen v plenkách, ale v pokakaných plenkách. Boj úřadů s podnikateli německé i české firmy zbytečně zatěžuje a frustruje.

Obr. 1. Veletrh SPS se konal v Norimberku od 12. do 14. listopadu 2024 (foto: Mesago)

ZVEI dělí trh s automatizací do tří hlavních segmentů: zaprvé elektrické pohony, zadruhé měřicí technika a procesní automatizace a zatřetí průmyslové řídicí systémy a roz-

váděče. Rainer Brehm, předseda odborné sekce automatizace ZVEI, zhodnotil současný stav a výhledy na příštích dvanáct měsíců v jednotlivých segmentech meteorologickými termíny tak, jak je znázorněno na obr. 2.

V současné době (leden až září 2024) poklesl obrat o 8,3 % a objem přijatých objednávek o 7,0 %. Prognóza na čtvrté čtvrtletí je dále nepříznivá, až v roce 2025 by mohla nastat změna trendu. Avšak Rainer Brehm poznamenává, že impulzy k oživení musí přijít nejen od zákazníků, ale i z oboru. Současný pokles, nepřijemný, ale ne neočekávaný, je ve skutečnosti jen návratem o tři až pět let nazpět. Firmy v oboru podle Rainera Brehma musí nepříznivé období nejen přečkat, ale také využít k přípravě na nové výzvy a příležitosti.

Jak to vidí VDMA: podnikání potřebuje více svobody

Podobně nevesele vidí situaci rovněž sekce Elektroautomatizace německého sdružení výrobců strojů a zařízení VDMA. Slabý světový obchod a nedostatek investic povedou v roce 2024 k předpokládanému reálnému poklesu výroby ve strojírenství o 8 %. Objem příchozích objednávek a četné další ukazatele zaznamenaly výrazný propad. Obrat se očekává až v roce 2025. To se přímo dotýká také automatizační techniky: v prvních devíti měsících letošního roku poklesly příchozí objednávky v segmentu elektroautomatizace reálně o 10 %. V porovnání se stejným

Obr. 2. Rainer Brehm, předseda odborné sekce automatizace ZVEI, na tiskové konferenci ZVEI

Jaký byl veletrh Smart Production Solutions 2024

Kolega Radim Adam charakterizuje ve svém článku *SPS, smart, AI: listopadové akce ve znamení klíčových slov a zkratk* veletrh SPS 2024, který se konal v Norimberku ve dnech 12. až 14. listopadu, slovem „nával“. Jak takový nával vypadá v řeči čísel? Na celkové ploše 125 000 m² v šestnácti výstavních halách si návštěvníci veletrhu SPS 2024 mohli prohlédnout nabídku 1 114 vystavovatelů. Na veletrh přijelo přibližně 51 300 návštěvníků. Vzhledem k současné náročné hospodářské situaci v odvětví je pokles počtu vystavovatelů pochopitelný (2023: 1 229 vystavovatelů na ploše 128 000 m²), naopak nárůst počtu návštěvníků oproti loňskému roku je možná trochu překvapivý (2023: 50 000), ale především je to silný a důležitý signál pro celé odvětví automatizace, že navzdory neveselým hospodářským výsledkům patří stále k motorům vývoje a inovací německé, potažmo evropské ekonomiky. Prezentace trendů a novinek, odborné diskuse a setkávání jsou důležité i v době, kdy hospodářství zpomaluje – a možná ještě důležitější.

Rostoucímu zájmu návštěvníků se těší také přehledové společné stánky. Stánek Automation meets IT není novinkou. Letos na něm bylo sedmnáct vystavovatelů a témata edge, cloud, IIoT, AI a zabezpečení informačních a komunikačních systémů vzbudila velký zájem. Podobně úspěšný byl i stánek Young Innovators a Start-up Area. Pro malé a vznikající firmy je prezentace na veletrhu velmi důležitá, je to často první možnost představit se odborné veřejnosti, získat zpětnou vazbu a popř. přilákat investory.

V následujícím roce se bude SPS konat ve dnech 25. až 27. listopadu 2025.

obdobím loňského roku klesly tržby o 18 %. Důvody vidí VDMA podobně jako ZVEI: na straně zákazníků stále existují zásoby komponent, které vznikly v reakci na narušení dodavatelských řetězců. Nejistota na trhu vede k odkládání investičních rozhodnutí na pozdější dobu.

Všechny subsegmenty divize elektroautomatizace zaznamenaly v roce 2024 pokles příchozích objednávek: v prvních devíti měsících zaznamenal segment snímačů reálný po-

kles objednávek o 10 % a pokles tržeb o 11 % ve srovnání s předchozím rokem. Segment řídicí techniky zaznamenal pokles příchozích objednávek o 8 % a současně pokles tržeb o 24 %. Segment ostatních výrobků zaznamenal 12% pokles objednávek a 26% pokles tržeb. Ve všech třech oblastech převážila poptávka ze zahraničí nad domácí poptávkou.

Celkově sektor elektrické automatizace očekává v letošním roce reálný pokles tržeb o 16 % ve srovnání s předchozím rokem.

„Očekáváme, že v prvním pololetí roku 2025 zůstane v našem odvětví situace v oblasti přijatých objednávek dále nepříznivá, ale v druhé polovině roku předpovídáme mírný pozitivní trend,“ řekl na tiskové konferenci na veletrhu SPS Jörg Freitag, předseda výkonné rady VDMA Elektrische Automation.

Také on kritizoval přebujelou administrativu a spoutání podnikatelů mnoha nařízeními a omezeními: „Naléhavě potřebujeme více podnikatelské svobody. Být podnikatelem v Německu musí být opět radost. Kromě snížení byrokracie k tomu patří moderní infrastruktura, přiměřené náklady na energie, spolehlivá politická rozhodnutí, pružnější trh práce a jednodušší daňový systém.“

Na tiskové konferenci se hovořilo také o novém zákonu o kybernetické odolnosti CRA (Cyber Resilience Act; Nařízení Evropského parlamentu a Rady o horizontálních požadavcích na kybernetickou bezpečnost produktů s digitálními prvky), který výrobce a dodavatele strojů a automatizační techniky výrazně ovlivní, protože součástí každého moderního výrobku v těchto oborech je software – tedy to, čemu zákon říká „digitální prvky“. Pozornost byla věnována rovněž koncepci Manufacturing-X: datovému prostoru, který umožní důvěryhodnou výměnu dat mezi podniky na základě otevřených standardů a nabídne podnikům digitální suverenitu. Tato témata jsou však natolik významná a široká, že jim v příštím čísle budeme věnovat samostatné články.

Petr Bartošík

Summit APIL 2024 se stal logistickou třešinkou roku 2024

Letošní ročník Logistického summitu APIL, který se konal 31. října v Praze, měl mimořádný úspěch a potvrdil rostoucí význam logistického odvětví v České republice.

Logistický summit APIL nabídl jedenáct odborných přednášek a panelových diskusí zaměřených na aktuální trendy v logistice využití v reálných provozech a na jejich ukázky a zkušenosti z implementací přímo z úst zákazníků. Nechyběla také zmínka o automatizaci skladových procesů a budoucnosti fulfillmentu. Mezi 260 účastníky byli zástupci logistických společností, platforem e-commerce a dalších firem.

Významnými tématy letošního ročníku byly především:

- automatizované skladové systémy,
- robotická pracoviště pro intralogistiku,
- autonomní vozíky AGV a AMR (*Automated Guided Vehicle, Autonomous Mobile Robot*),

- bezpečnost v logistice,
- implementace WMS (*Warehouse Management System*),
- vědecké pokroky robotických laboratoří.

Mezi velmi netradiční prezentace patřily např. představení úspěšných projektů, kde o projektu diskutovali majitel, manažer projektu a zástupci dodavatele i subdodavatele. Diskutující také okamžitě reagovali na dotazy z publika. A tato forma prezentace byla dodržována v průběhu celého dne.

Následující den byl připraven velmi bohatý program mimo kongresové prostory. Účastníci mohli zhlédnout pracoviště robotické manipulace s kusovým materiálem ve firmě Senco Příbram, složitý systém skladu Euromedia Stochov, showroom Fanuc Praha nebo robotickou laboratoř CIIRC ČVUT.

Každý si z přednášených témat mohl vybrat to, co ho zajímá přednostně. V přednáš-

ce firmy T-Mobile se diskutovalo o přednostech sítí 5G vzhledem k automatizaci a přístrojovému vybavení provozů. Schopnost snímačů připojených do této sítě pracovat bez napájecího a datového kabelu umožní v budoucnu zefektivnění a rozšíření použití nejruznějších snímačů a snad i ovladačů v praxi.

Asociace pro inovace v logistice (APIL) je odborné sdružení v České republice, které propojuje subjekty v oblasti logistiky, výroby a e-commerce. Zaměřuje se na podporu výzkumu a vývoje v logistice, přípravu a rozvoj lidských zdrojů (ve spolupráci se vzdělávacími institucemi), realizaci inovativních projektů s využitím synergií mezi výrobním a vývojovým potenciálem a propojování komerčních, veřejných a neziskových organizací.

Radim Adam